HE 1/2022 vp asiantuntijakuuleminen

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto

Eduskunnan talousvaliokunta

Roman Goebel

aktuaaripäällikkö

16.2.2022

Kevan huomioimat HE 1/2022 vp pääkohdat

- Talousarviosiirtoa lisättäisiin nykyisestä 40 prosentista asteittain 45 prosenttiin valtion eläkemenosta vuosina 2024-2028.
- Rahastointitavoite, joka on 25 prosenttia valtion eläkevastuusta, säilytettäisiin.
- Rahastointitavoitteen ylittyessä kahdessa perättäisessä tilinpäätöksessä, talousarviosiirtoa lisättäisiin edelleen 3 prosenttiyksikköä, kunnes rahastointitavoite alittuu.
- Jos rahaston maksutulo ylittää talousarviosiirron kahtena perättäisenä vuotena, päätettäisiin talousarviosiirrosta vuosittain valtion talousarviossa ja rahaston varojen käytöstä säädettäisiin erikseen.
- **Keva pitää kannatettavana esitettyjä muutoksia, mutta esittää eräitä huomioita niistä.**

Talousarviosiirron lisääminen ja valtion eläkerahaston tehtävä

- Valtion eläkerahaston tehtävä on menojen tasaaminen ja tuleviin menoihin varautuminen.
  - Valtion eläkejärjestelmä on supistunut voimakkaasti 1980-luvun jälkeen, kun merkittäviä valtion toimintoja on yhtiöitetty. Taustalla lisäksi yliopistouudistus ja eräitä muita eläketurvan järjestämiseen vaikuttavia uudistuksia.
  - Eläkemenot ovat korkeimmillaan 2020- ja 2030-luvulla.
  - Valtion eläkejärjestelmän rakenteellinen supistuminen jatkuu edelleen.

- **Esityksessä ehdotettu talousarviosiirron lisääminen tasaa valtion menoja niiden ollessa korkeimmillaan.**

Valtion eläkevastuun määrittäminen osana rahastointitavoitetta ja lisäsiirtoa

- VER on saavuttamassa sille asetetun rahastointitavoitteen, joka on 25 prosenttia valtion eläkevastuusta.
- Rahastointitavoite säilytettäisiin, mutta talousarviosiirtoa lisättäisiin edelleen 3 prosenttiyksikköä aina, kun rahastointitavoite on ylittynyt kahdessa perättäisessä tilinpäätöksessä.
- Keva kiinnitti lausunnossaan 20.10.2021 huomiota siihen, ettei valtion eläkevastuun laskennasta ole säädetty lainsäädännössä.
- Ei ole havaittu ongelmia rahaston toiminnan näkökulmasta.
- **Keva pitää edelleen perusteltuna, että valtion eläkevastuun määrittämistä kokevaa säädösperustaa tarkennettaisiin, mutta se voidaan tehdä tästä esityksestä erillään.**

Periaatteet rahaston varojen käytölle voimassa rahaston tasatessa valtion eläkemenoja

- Jos rahaston maksutulo ylittää talousarviosiirron kahtena perättäisenä vuotena, päätettäisiin talousarviosiirrosta vuosittain valtion talousarviossa ja rahaston varojen käytöstä säädettäisiin erikseen.
- Kohta korvaa voimassa olevan lainsäädännön mukaisen talousarviosiirron mitoituksen ja rahaston varojen käytön tarkastelun tilanteessa, jossa rahastointitavoite olisi täyttynyt.

➢ **Kevan tämän hetken käsityksen mukaan tilanne on ajankohtainen aikaisintaan 2050-luvulla. Tämä johtuu siitä, että valtion eläkejärjestelmä jatkaa supistumistaan.**